Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Roman Pascari)
Dosarul nr. 2a-1802/24
(2-23144141-02-2a-02052024)

D E C I Z I E

13 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Ala Malîi
Grefier Iulius Șpac
Interpret Diana Guzun

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Direcția de Poliție mun. Chișinău, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 30 ianuarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Artur Pavelco împotriva Direcției de Poliție mun. Chișinău și Inspectoratului General al Poliției privind repararea prejudiciului moral și material.

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

1. La 09.10.2023 Pavelco Artur a depus o cerere de chemare în judecată către Direcția de Poliție mun. Chișinău și Inspectoratul General al Poliției privind repararea prejudiciului moral și material.
2. În motivarea cererii a menționat că potrivit procesului - verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04720970 din 25.09.2019, intentat de către Inspectoratul de Poliţie Ciocana al DP mun. Chişinău a fost reţinută în sarcina reclamantului comiterea contravenţiei prevăzută de art.104 din Codul contravenţional, fiind aplicată sancţiunea în formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale.
3. A relevat că procesul - verbal şi decizia de sancţionare au fost adoptate în lipsa sa și fără a fi citat în mod legal.
4. A punctat că prin Hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 06.06.2022 a fost admisă contestaţia lui Artur Pavelco şi s-a declarat nul actul procedural iniţiat în privinţa sa, seria MAI MAI04720970 din 25.09.2019, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ciocana, Grigore Gorea, în baza art. 104 Cod contravenţional şi s-a anulat decizia de sancţionare contravenţională sub formă de amendă în mărime de 36

unităţi convenţionale, echivalent a 1800 lei, cu încetarea procesului contravenţional.

5. A explicat că hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 06.06.2022 a devenit irevocabilă la data de 22.06.2022.
6. A subliniat că procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04720970 din 25.09.2019 şi decizia de sancţionare nr. MAI04720970 din 25.09.2019, au fost primite de la executorul judecătoresc Vînaga Comeliu atunci cînd au fost primite încheierile de primire spre executare şi intentare a procedurii de executare a documentului executoriu MAI04720970.
7. A afirmat că fară a fi informat despre intentarea procesului contravenţional şi adoptarea deciziei, Inspectoratul de Poliţie Ciocana, aflat în subordinea Direcţiei Generale mun. Chişinău a pus în executare procesul - verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04720970 din 25.09.2019.
8. A susținut că potrivit încheierii de primire spre executare şi intentare a procedurii de executare a documentului executoriu MAI04720970 din 08.04.2020, executorul judecătoresc Corneliu Vînaga a intentat procedura de executare nr. 078s-1119/20, reînregistrată sub numărul 078s-948r/2021.
9. A comunicat că potrivit încheierii din 08.04.2020 în privinţa sa au fost aplicate măsurile de asigurare: aplicarea sechestrului pe conturile bancare, ca urmare a fost în imposibilitate să se folosească de mijloacele financiare.
10. A remarcat că potrivit certificatului eliberat de către executorul judecătoresc Comeliu Vînaga a achitat 338 lei pentru cheltuielile de executare în cadrul unei proceduri de executare, intentate în baza procesului - verbal cu privire la contravenţie nr. MAÎ04720970 din 25.09.2019 lovit de nulitate absolută.
11. A menționat că este legală şi întemeiată cerinţa sa de recuperare a sumei achitate pentru punerea în executare a unui document executoriu ilegal şi nul.
12. A precizat că prin Bonul de plată seria QL nr. 916351 din 15.04.2021 se atestă că a achitat pentru asistenţă juridică, acordată de către avocatul Valentin Caisîn suma 1000 lei pentru pregătirea contestaţiei şi pentru participarea în şedinţele de judecată de examinare a contestaţiei sus-indicate.
13. A accentuat că în asemenea circumstanțe pretinde încasarea în mod solidar de la Direcţia de Poliţie mun. Chişinău şi din contul Inspectoratului General al Poliţiei, cheltuielile pentru asistenţă juridică în mărime de 1000 lei, legate de serviciile juridice achitate în cadrul procesului contravenţional.
14. A relevat că apreciază mărimea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei, iar în acest sens a adus la cunoștință că i-au fost cauzate prejudicii morale prin întocmirea procesului - verbal ilegal, durata examinării cauzei contravenţionale, precum şi eforturile sale depuse pentru anularea procesului - verbal ilegal menţionat.

15. Astfel, prin cererea de chemare în judecată depusă, a solicitat a încasa în mod solidar de la Direcţia de Poliţie mun. Chişinău și din contul Inspectoratului General al Poliţiei suma în mărime de 338 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de executare ; A încasa în mod solidar de la Direcţia de Poliţie mun.Chişinău şi din contul Inspectoratului General al Poliţiei în beneficiul lui Pavelco Artur, suma de 1000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistenţă juridică în cadrul procesului contravenţional ; A încasa în mod solidar de la Direcţia de Poliţie mun.Chişinău şi din contul Inspectoratului General al Poliţiei în beneficiul lui Pavelco Artur suma de 1250 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistenţă juridică în cadrul acestui proces. A încasa în mod solidar de la Direcţia de Poliţie mun.Chişinău şi din contul Inspectoratului General al Poliţiei în beneficiul lui Pavelco Artur suma de 20000 lei cu titlu de compensare prejudiciului moral suferit pentru tragerea ilegală la răspundere contravenţională.

Poziția instanţei de fond:

16. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 30 ianuarie 2024, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Direcția de Poliție mun. Chișinău în beneficiul lui Pavelco Artur suma de 4338 lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuieli de executare și prejudiciul moral. S-a respins acțiunea înaintată de Pavelco Artur către Direcția de Poliție mun. Chișinău și Inspectoratul General al Poliției în partea ce depășește suma încasată pentru repararea prejudiciului moral, ca neîntemeiată. S-a admis cererea înaintată de Pavelco Artur privind compensarea cheltuielilor de judecată, fiind încasat de la Direcția de Poliție mun. Chișinău în beneficiul lui Pavelco Artur suma de 1250 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Solicitarea apelantului:

17. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 14 februarie 2024 Inspectoratul General al Poliției, reprezentat de Recean Olesea, care acționează în baza procurii nr. 34/20-585 din 17 ianuarie 2024, a declarat apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.
18. La data de 02 mai 2024, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov (f.d.85).
19. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 30 ianuarie 2024, comunicând părții apelante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor expuse în partea descriptivă, acordându-i pentru aceasta termen de 15 /cincisprezece/ zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

Argumentele părților:

20. La 16 mai 2024 apelantul Direcția de poliție mun. Chișinău a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2024 și a depus apelul motivat.
21. În motivarea apelului, apelantul a indicat că, nu este de acord cu concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre, considerându-le a fi lipsite de suport juridic neîntemeiate, neargumentate, iar în ansamblu hotărârea fiind una neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.
22. Invocă că, dreptul prevăzut la art.384 alin.2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.
23. Menționează că în speţa dată, nu există vreo decizie definitivă irevocabilă în privinţa agentului constatator, prin care s-ar fi constatat caracterul ilicit, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, în privinţa cet. Pavelco Artur, motiv din care şi solicitarea data este neîntemeiată.
24. Relatează că la 25 septembrie 2019 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 04720970 intentat de către agentul constatator din cadrul IP Ciocana al DP mun. Chișinău în privinţa lui Pavelco Artur în comiterea contravenţiei prevăzută de art. 104 din Codul contravenţional.
25. Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 06 iunie 2022 a fost admisă contestaţia lui Pavelco Artur şi s-a declarat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI 04720970 din 25 septembrie 2019, cu încetarea procesului contravenţional.
26. Relevă că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie constituie o modalitate legală de desfăşurare a procesului contravenţional, iar însăşi pornirea procesului contravenţional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, recunoaşterea persoanei în calitate de contravenient, reprezintă nişte măsuri procesuale ce ţin de procesul contravenţional care nu încalcă în esenţă drepturile persoanei şi nu cauzează prejudicii dacă nu sunt definitive şi dacă nu dăunează iremediabil drepturile persoanei în privinţa căreia se întocmeşte procesul-verbal cu privire la contravenţie.
27. Cu referire la circumstanţele cauzei concretizează că, la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenţie, agentul constatator este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravenţional, din acest motiv, acestea nu pot fi calificate drept acţiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuţiilor de serviciu este o îndatorire directă şi iminentă, motiv din care nu pot fi reţinute argumentele

instanţei de judecată precum că acţiunile agentului constatator ar fi cauzat prejudiciu intimatului Pavelco Artur.

28. Relatează că drepturile personale nepatrimoniale sunt drepturi subiective fără conţinut economic, strâns legat de persoana omului. Cu alte cuvinte, drepturile personale nepatrimoniale sunt acele drepturi, care sunt lipsite de conţinut economic, nefiind susceptibile de evaluare bănească. Din categoria drepturilor personale nepatrimoniale fac parte drepturile legate de existenţa şi de integritatea fizică şi morală a persoanei (dreptul la viaţă, sănătate şi integritate corporală, dreptul la libertate, dreptul la secretul vieţii private, la onoare, la reputaţie etc.), drepturile referitoare la elementele de identitate ale persoanei (dreptul la nume, dreptul la domiciliu etc.), drepturile privind creaţia intelectuală ca formă de exprimare a personalităţii (dreptul de autor, dreptul de inventator etc.).
29. Totodată, potrivit pct.25 din Hotărîrea Plenului CSJ al RM nr. 9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanţele de judecată a legislaţiei ce reglamentează repararea prejudiciului moral „Instanţele de judecată care se pronunţă asupra cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie să reiasă nu doar din aprecierea subiectivă a părţii vătămate, dar şi din anumite date obiective, printre care şi importanţa vitală a drepturilor nepatrimoniale”.
30. Indică că nu au fost prezentate probe pertinente şi plauzibile, ce ar confirma cauzarea unui prejudiciu moral. Argumentele invocate în susţinerea acestei pretenţii, fiind declarative. Reclamantul nu a dovedit faptul cauzării prejudiciilor morale în privinţa sa, or acesta urmăreşte scopuri de îmbogăţire fără justă cauză, fapt ce cu certitudine demonstrează netemeinicia cererii de chemare în judecată.
31. Relatează că Pavelco Artur în cadrul procesului contravenţional sus vizat nu a fost reţinut ilegal, în privinţa acestuia nu au fost aplicate ilegal măsuri preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală, acesta nu a fost condamnat ilegal, nu i s-a confiscat ilegal averea, nu a fost supus ilegal la muncă neremunerată în folosul comunităţii, în privinţa acestuia nu au fost efectuate ilegal percheziţii, ridicări, puneri ilegale sub sechestru a averii, eliberări sau suspendări ilegale din lucru (funcţie), precum şi nu au fost limitate drepturile apelantului în urma altor acţiuni de procedură, acesta nu a fost supus ilegal la arest contravenţional, reţinere contravenţională ilegală şi nici nu s-au aplicat ilegal amenzi contravenţionale de către instanţa de judecată, nu au fost efectuate măsuri speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei şi nu au fost ridicate ilegal documente contabile, alte documente, bani, ştampile, precum şi nu au fost aplicate blocări pe conturile bancare. Prin urmare, în speţă nu se întruneşte nici unul din temeiurile prevăzute expres la art. 3 al Legii nr. 1545

din 25 februarie 1998 ce ar atrage răspunderea statului în contextul invocat de reclamant, or, aceasta survine doar în cazurile prevăzute exhaustiv de norma indicată, şi este cert că pentru alte motive răspunderea respectivă nu poate surveni.

32. Susține că simplul fapt că, prin actul judecătoresc s-a încetat procesul contravențional intentat în privința reclamantului, prin hotărâre judecătorească nu se încadrează în situaţia dedusă judecării în temeiurile legale ce instituie răspunderea statului conform legislaţiei pertinente.
33. Mai indică că prin prisma prevederilor art.5 alin.(l) a Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 este desemnat ca organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze, totodată, potrivit prevederilor art.20 alin.(l) a aceluiaşi act legislativ, Ministerul Justiţiei urmează să informeze Procuratura Generală în vederea stabilirii faptului dacă pot fi calificate drept infracţiuni acţiunile sau inacţiunile persoanei (persoanelor) cu funcţie de răspundere sau ale altor persoane care au cauzat prejudiciul material şi moral.
34. Un alt aspect important de care prima instanţă nu a ţinut cont este şi faptul că reclamantul Pavelco Artur a contribuit la apariţia prejudiciilor ulterioare, şi anume, prin faptul că nu a contestat în termenele prevăzute de codul de executare încheierile executorului judecătoresc emise în cadrul procedurii de executare, dar a spezele de executare executorului judecătoresc. Astfel, pe de o parte reclamant Pavelco Artur nu contestă actele executorului judecătoresc şi respectiv achită speţele de executare, iar pe de altă parte, iniţiază acţiune civilă prin care solicită recuperarea prejudiciilor cauzate prin faptul achitării către executorul judecătoresc a speţelor de executare, totodată, solicitând încasarea şi a prejudiciilor morale pretins a fi cauzate.
35. Solicită admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de judecată cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.
36. În ședința judiciară, reprezentantul apelantului Inspectoratul General al Poliției, - Cepoi Anastasia a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.
37. Reprezentantul intimatului Pavelco Artur, - avocatul Caisîn Valentin a solicitat respingerea apelului ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanţei de apel:

38. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că, apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției este neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

39. În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
40. În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.
41. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
42. Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
43. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
44. În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
45. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
46. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).
47. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului

echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

48. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
49. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
50. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
51. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, se constată că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04720970 din 25.09.2019, Pavelco Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.104 din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale (f.d.10).
52. La 05.07.2021 Pavelco Artur a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție în instanța de judecată (f.d.10).
53. Potrivit certificatului eliberat de către executorul judecătoresc Corneliu Vînaga, Pavelco Artur a achitat 338 lei pentru cheltuielile de executare în cadrul procedurii de executare, intentate în baza procesului - verbal cu privire la contravenţie nr. MAÎ04720970 din 25.09.2019, fapt confirmat prin ordinul de încasare din 04.11.2022 (f.d.18).
54. Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 06.06.2022 s-a admis contestația depusă de Pavelco Artur, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04720970 din 25.09.2019, încheiat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Ciocana, Grigore Gorea, în baza art.104 Cod Contravențional și s-a anulat decizia de sancționare contravențională sub formă de amendă în mărime de 36 unități convenționale, echivalent a 1800 lei, cu încetarea procesului contravențional (f.d.10-13).
55. Hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.06.2022 a devenit definitivă la 22.06.2022, fapt ce rezultă din mențiunea efectuată pe copia acesteia (f.d.13)

56. În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.
57. Conform art. 383 alin. (3) Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărîre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.
58. Potrivit art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. Prevederile alin. (3^1) art. 384 Cod contravențional statuiază că dreptul prevăzut la alin.(2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.
59. Conform art. 19 alin. (1) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Totodată, conform alin. (3) al aceluiași articol, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).
60. Conform hotărârii CtEDO din 01 februarie 2015, cauza Ziliberberg c. Moldovei, s-a reținut caracterul penal al contravențiilor. La examinarea unei cauze contravenționale, agentul statului trebuie să aplice standardele procesului penal și să respecte exigențele dreptului la un proces echitabil.
61. Reieșind din conținutul art. 6 alin. (2) CEDO, orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce nevinovăția sa va fi legal stabilită.
62. Potrivit art. 441 alin. (2) Cod contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit. Repunerea în drepturi prin prisma Codului contravențional nu este altceva decât reabilitarea persoanei, în situația în care reabilitarea ca noțiune presupune reintegrarea în drepturile pierdute, or, această circumstanță reprezintă o încălcare a drepturilor și libertăților constituționale ale

reclamantului, în condițiile când și art.21 din Constituția RM garantează persoanelor prezumția nevinovăției.

63. Astfel, în ordinea procedurii civile prezente, nu este necesar din nou să fie examinate aspectele privind constatarea faptului încălcării dreptului reclamantului de a nu fi tras la răspundere contravențională ilegală, (în cadrul procedurii contravenționale prin întocmirea procesului-verbal nr. MAI04720970 din 25.09.2019 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Ciocana și nici constatarea faptului lezării dreptului lui Pavelco Artur la prezumția nevinovăției admise prin întocmirea în privința sa a procesului-verbal și a deciziei de sancționare de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Ciocana, or, aceste aspecte/fapte au fost constatate prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 06.06.2022, devenită irevocabilă la 22.06.2022, fapt ce rezultă din mențiunea efectuată pe copia acesteia (f.d.13), care a examinat contestația asupra procesului-verbal și a deciziei de sancționare, și nu este necesar încă o dată a fi constatate și nici nu pot fi constate în procedură civilă, contencioasă.
64. Potrivit art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.
65. Raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a stabilit că Pavelco Artur, în baza prevederilor art. 384 Cod contravențional şi al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25.02.98, are dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral și material pentru atragerea ilegală la răspundere contravențională.
66. Conform art. 13 din Legea Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.
67. În conformitate cu art.53 alin.(2) din Constituția RM, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

68. În conformitate cu art. 2036 alin. (1) - (3) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege.
69. În conformitate cu art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului. La caz, hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 06.06.2022, prin care s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04720970 din 25.09.2019, încheiat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Ciocana, Grigore Gorea, în baza art.104 Cod Contravențional și s-a anulat decizia de sancționare contravențională sub formă de amendă în mărime de 36 unități convenționale, echivalent a 1800 lei, cu încetarea procesului contravențional.
70. În speță, a fost constatat cu certitudine că Pavelco Artur a fost învinuit neîntemeiat de săvârșirea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 104 Cod contravențional, acțiuni prin care i s-au adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Suferințele psihice și fizice provocate de situația creată i-au cauzat consecințe determinate de retrăiri, încordare psihică, stare de disconfort și alți factori care derivă suferințele morale.
71. La aprecierea prejudiciului moral se va ține cont de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul şi gravitatea suferințelor suportate, durata examinării cauzei contravenționale, circumstanțe care incontestabil i-au cauzat stare de stres şi de frustrare reclamantului. La caz, instanța de fond just a conchis asupra admiterii parțiale a

acțiunii reclamantului, și a încasat suma de 3000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, sumă care reprezintă o compensare ce ar aduce la o satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

72. Cât privește cerința de încasare a sumei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pentru apărarea intereselor la examinarea contestației asupra deciziei agentului constatator în privința lui Pavelco Artur, reclamantul a solicitat și compensarea prejudiciului suportat în legătură cu asistența juridică acordată de către avocatul Caisîn Valentin în cadrul cauzei contravenționale în mărime de 1000,00 lei (f.d.14).
73. În conformitate cu art. 383 Cod contravențional, (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora. (3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărîre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.
74. Raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate, Colegiul consideră întemeiată soluția primei instanțe cu privire la determinarea cuantumului prejudiciului sub formă de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu examinarea cauzei contravenționale, ori, pe parcursul examinării cauzei contravenționale nominalizate Pavelco Artur nu a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în sumă de 1000,00 lei (f.d.14). De asemenea, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a demonstrat şi ceea că reclamantul a achitat executorului judecătoresc Comeliu Vînaga 338 lei pentru cheltuielile de executare în cadrul procedurii de executare, intentate în baza procesului - verbal cu privire la contravenţie nr. MAÎ04720970 din 25.09.2019.
75. Prin urmare, Colegiul consideră că Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin hotărârea din 15 aprilie 2024 întemeiat a admis cerința privind încasarea prejudiciului material și a încasat în beneficiul lui Pavelco Artur de la Direcția de Poliție mun. Chișinău suma de 1000,00 lei, ce constituie cheltuieli suportate pentru asistență juridică în cauza contravențională și suma de 338,00 lei, cheltuieli de executare.

76. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.
77. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelantul în fața instanţei de fond, nu au adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis acțiunea parțial.
78. În plus, este important de remarcat faptul că, apelantul utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
79. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererilor de apel, ca fiind neîntemeiate.
80. În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Direcția de Poliție mun. Chișinău.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 30 ianuarie 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Natalia Mămăligă

Ala Malîi